

DISSERTATIO IN AVGVRALIS MEDICA

17

DE

SPASMIS GVLÆ INFERIORIS
ET DE NAVSEA

QVAM

CONSENSV
GRATIOSÆ FACVLTATIS MEDICÆ
PRÆSIDE

DN. FRIDERICO HOFFMANNO
ACADEMIÆ ET FACVLTATIS MEDICÆ
SENIORE

PRO DOCTORIS GRADV

PVBLICÆ ERVDITORVM DISQVISIONI
SVBMITTIT

D. *Octobr. Anni MDCCXXXIII,*

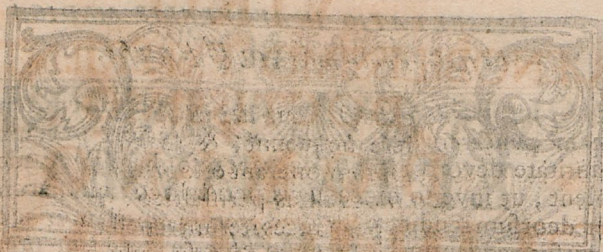
AVCTOR
JOHANNES CHRISTIANVS ZWEIGEL
VRATISLAVIENSIS.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ

TYPIS IOHANNIS CHRISTIANI HILLIGERI, ACAD. TYPOR.

[The text on this page is extremely faint and largely illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. It appears to be a dense block of Latin text, possibly a letter or a section of a manuscript.]

VIRO
PRÆNOBILISSIMO EXPERIENTISSIMO
DOCTISSIMO
DOMINO
CHRISTIANO
ZWEIGELIO

MED. DOCT. ET PRACT. VRATISLAV.
CELEBERRIMO

PARENTI

HONORATISSIMO ATQVE DILECTISSIMO

HASCE

DE

SPASMIS GVLÆ INFERIORIS
ET DE NAVSEA

PAGINAS INAVGVRALES

EA, QVA DECET, ANIMI REVERENTIA,

CONSECRAT

FILIVS OBSEQUIOSISSIMVS

JOHANNES CHRISTIANVS ZWEIGEL.

HONORATISSIME PARENS,

EX quo, jussibus TVIS obtemperaturus, ad altiores in arte salutari honores aspirare cœpi, statim mos temporum nostrorum in mentem mihi venit, quo foetum ingenii qualemcunque edituri, ut decus & ornamentum quoddam, immo præsidium eidem concilient, patronum quendam honore pariter ac eruditione conspicuum in fronte ejusdem constituent, Quod, dum & ego facere aggredior, diversimode a multis id semper factum esse, & adhuc fieri, deprehendo. Quosdam enim auri sacra fames eo sapius perducere solet, ut vel ignotissimis, immo sortis ultimæ hominibus, si modo divitiis abundant, quarum illi portunculam hac ratione captant, labores suos commendatos velint; qua tamen spe, si (ut sapius evenit) se defraudatos prævidere potuissent, nec verbo quidem mentionem

nem eorum publice facturi fuissent. Tutiori itaque via
incedere mihi videntur illi, qui tale sibi patrocinium de-
ligunt, quod non indecens sit defensori, nec indignum
defenso. Quæ dum ita mecum reputo, &, cuinam po-
tissimum paginas hæcce inauguales suscipiendas tra-
dam, mecum delibero, naturalis pariter ac civilis ratio
ad TE, VENERANDE SENEX, me remittit; illa, quod
parens sis, adeoque natura duce ad eos, quos procreasti,
protegendos feraris; hæc, cum & ipse eruditi nomen
jure meritoque tuearis, nec autoritas ad præstandum
tutamen TIBI desit. Accedit insuper & hoc, quod, cum
alii ob futurum aliquod emolumentum (quam hone-
ste, jam non definiam) tale quid audeant, multo magis
TOT alia jam a TE accepta beneficia ad id faciendum me
impellant. Quod si enim in animum ipse mihi revoco,
quanta cura, quanta sollicitudine, immo quantis sumti-
bus efficere allaboraveris, non solum ut viverem, sed &
ut cum ratione viverem, eoque modo & corpori & ani-
mo medelam præbueris; non possum non, quin inter
cetera, quibus liberi, qui gratæ mentis memoriam non
penitus exuerunt, parentibus suis se devinctos a natura
sentiunt, officia, & hoc TIBI præstem, ut primos studio-
rum

rum meorum qualiumqualium fructus in sinu TVO
recondam. Accipe igitur, HONORATISSIME PARENS,
quicquid est huius tenelli & tantum periculi loco susce-
pti laboris, benignis manibus; & quæ in eo minus bene
posita invenies, corrige, quæ deesse videbuntur, supple;
Et si qui forsan scioli obvenerint TIBI, quibus hæc minus
arrideant omnia, eos rogatos velis, sint contenti levi hoc
scripturæ genere, & si qua meliora in scriniis suis latere
autumaverint, liberali manu ea mecum communicare
ne dedignentur; quo, si impolterum quædam a me
profecta iis videre contigerit, cavere queam, quo mi-
nus eorum aures offendam. TE vero numerosæ pro-
lis PATREM spem nostram & fulcrum, quo nitimur om-
nes, servet D.T.O.M. in seros usque annos sospitem
atque incolumem, quo in divini Numinis gloriam
multis hominibus TUA, qua polles, scientia diuturna
experientia stabilita atque firmata porro inservire, in
nostrum autem, & omnium, quorum interest, solatium
perdiu superesse queas. Vale! Dabam Halæ Magde-
burgicæ d. 7. Octobr. MDCCXXXIII.

DISSERTATIO INAUGURALIS.
DE
SPASMIS GVLÆ INFERIORIS.
ET DE NAVSEA.

P R Æ F A M E N.

Uo præcipue sunt humanarum ægritudinum genera, quorum tanta amplitudo est, ut vel sola omnes morbos constituere, vel saltem omnibus semper sociari videantur: quorum alterum febris, alterum distentio, græcis *σπασμὸς* nominatur. Neque enim experientia, neque ipsa natura huic asserto documentum denegat, sed potius clarissimum utraq; supeditat fundamentum. Quod si enim verum est, binos potissimum esse motus, quibus vita nostræ machinæ conservatur, quorum alter progressivus fluidis, alter tonicus

nicus solidis debetur partibus: impossibile omnino videtur, ullum dari morbum, quin vel fluidis vel solidis inhaerescat partibus, & hinc in horum motuum alterutram saltem tyrannidem suam exerceat. Huic si obnoxius fuerit progressivus, isque vel auctior vel inaequalior reddatur, dicimus febrem; si autem solidorum elater intendatur, nominamus spasmus. Haud equidem negandum est, quin permultae aegritudines nec febris nec spasmi nomine veniant: id saltem veritati est convenientissimum, nullam dari adfectionem, cui non vel febrilis vel spasmodici aliquid conjunctum reperitur. Nec animi morbos excipio, nec ipsam nervorum resolutionem, nec soporosos adfectus: quae jam uberius explicare, & instituti ratio & rei euidencia prohibet. Quemadmodum vero febres insigni varietate humanum genus sollicitant: ita quoque spasmi & sua indole & partium, quas occupant diversitate innumeris tere saeviunt differentiis. Mox enim ipsa distentio rigida est, ac membrum tenet immobile: mox artus varia motitatione percelluntur; illum spasmus veteres vocarunt tonicum, hunc clonicum, teste ETMULLERO *Coll. Pract. Part. II. pag. 802.* Et si omnes silentio praetermittamus partes, quotnam quae modo solus oesophagus convellitur? Mox constringitur pharynx, eiusque vel dilatatores soli muscoli, vel constrictores una cum vicinis partibus; mox ipse canalis misere torquetur; mox universalis spasmus totam gulam occupat: quemadmodum in *diff. de spasms pharyngis* uberius est expositum. Nos igitur, hac inaugurali dissertatione eos tantummodo spasmos perstringemus, qui magis inferiorem

rem illius regionem infestare deprehenduntur: quorum pariter eximiam deprehendemus varietatem. Precamur autem Deum, summum languorum nostrorum medicum, ne irriti hi evadant labores efficiat, eosque salutare esse jubeat.

S. I.

Quod si igitur gulæ inferioris spasmus considerabimus, per gulam aut œsophagum inferiorem hic intelligimus canalem illum cibalem, qui ex variis tunicis, vasis, glandulis constructus sub finito pharynge incipit, & in os ventriculi superius terminatur, ut ope pharyngis connexarumque partium deglutita per illum ad ipsam ventriculi cavitatem perducere queant. Hic etenim canalus post pharyngem inter asperam arteriam & colli dorsique vertebrae primum recto, circa quintam dorfi vertebrae dextrorsum, & circa nonam laevorsum flexo itinere per medium thoracem, & musculosam septi transversæ partem progressus, e regione undecimæ thoracis vertebrae cum orificio ventriculi superiori unitur. Ipse tubus ex variis construitur tunicis: quarum extrema membranacea, tenuis, vasculosa atque cellulosa pleuræ suos debet natales, gulamque circumjacentibus partibus annectit. Huic succumbit altera valde robusta carnea sive musculosa, fibris orbicularibus sive annularibus, hinc super longitudinalibus instructa: quæ cum totum tere carnosum repræsentat œsophagum, veteres medicos hanc pro musculo habuisse, memoriæ prodidit AVICENNA *cap. de gula.* Sequitur tertia, quæ auditur ner-

vea, & non solum ori, faucibusque communis est, verum etiam intra ipsum ventriculum ad trium digitorum spatium extensa, intimam atque arctissimam harum partium communionem facit: innumeris insuper obsidentur glandulis; ut etiam a VERHEYENO *Anat. cap. de oesophago* in nerveam dividatur ac glandulosam. Ad hæc glandulas averfa parte vasa quædam tendunt, ex quibus accipiunt liquorem saliva pinguiorem lentiorumque, quem per emissaria in cavum gulæ assidue stillavit. Hanc denique quartam, intimamque tunicam excipere constat, quæ villosa ac diætiis emissariis undique fere perforata quasi cribrosa, lubrica quadam mucagine obducta deprehenditur.

§. II.

Dein quoque gula variis gaudet vasis, quæ arteriosa superius ab internis carotidibus, media parte ab intercostalibus & aorta, inferius a gastricis accipit; venosa superiori parte a jugularibus, media a ramo sine pari, & circa stomachum a coronariis ventriculi mutatur; nervosa vero a pari vago adipiscitur. Nec minus innumeras sortitur glandulas: ut enim taceam illas, quæ bombycum ovis longe minores nerveam gulæ tunicam obsident, a VALSALVA *rr. de aure humana Tab. V. fig. II.* delineatas; plures adhuc sunt glandulæ extra oesophagum positæ; quas inter notari maxime merentur thyroidea inter cartilagineas laryngis thyro & cricoideam atque oesophagum sita; & dorsales circa quintam dorsi vertebra oesophago adhærentes, quarum vel una vel binæ observari solent, ductibus excretoriis liquorem subsalsum in gulam derivantes *jun-*

et VERCELLONIVM *diff. de glandulis conglomeratis œsophagi.*

§. III.

Ex hac œsophagi fabrica facilius jam erit, eiusdem functiones intelligere: Hæ enim in eo sitæ sunt, ut quæcunque assumta deglutita & sub pharyngis sphinctere hærentia ad ipsum perducantur ventriculum. Absolvitur hæc potissimum actio motu œsophagi peristaltico, vi tunica musculosæ ipsi proprio: quo tunicæ huius & dilatatione & constrictione alternantibus perpetuo & dilatatur & constringitur, adeoque deglutita deorsum premit. Eundem in finem natura hanc tunicam duplici fibrarum serie ornavit; quarum longitudinalibus constrictis cavitas canalus coarctatur atque constringitur. Adjuvat insuper ciborum per hos motus absolutum descensum in humano genere perpendicularis gulæ situs; qui dum in brutis sit magis horizontalis, fibræ quoque ipsis datæ sunt non annulares; sed spirales potius se invicem decussantes, ut iisdem violentiori constrictione alimenta ad ventriculum deriventur. Madet præterea cibalis fistula rore glandularum, assidue in illam stillante; quo & facilior per lubricas vias fiat descensus, & ipsa assumta liquore permisceantur ad eorum resolutionem valde necessario. Protrusus ergo hac mechanica ratione ad cavum ventriculi alimentis, caro musculi inferioris diaphragmatis, gulam ibi transeuntem stringens, hac parte stomachum claudit.

§. IV.

Hinc igitur clarissime adparebit, qua ratione spasmodica constrictione gulæ in hærentem queat; ejusque potissimum

tissimam sedem in ipsius tunica musculosa, ejusque fibris orbicularibus æque ac longitudinalibus esse collocandam: quarum plus minus violentam, præternaturalemque stricturam vocamus gulæ interioris spasmodum. Quod si hujus signa explicemus, ea pariter ac in pharyngis distentionibus vel communia vel propriaprehendemus: illorum explicationi eo magis superferre poterimus, quo amplius in *diff. de spasmodis pharyngis* sunt exposita. Propriorum vero hæc potissimumprehenduntur: 1) Alimentorum libere deglutorum quædam veluti subsistentia in ipso gulæ tubo, maxime circa orificium ventriculi superius; 2) præsertim potulentis frigidis obex quasi in iisdem regionibus videtur positus, majorque insequi observatur constrictio; 3) calidi vero potus sæpenumero absque ullo impedimento canalem pervadere, ventriculumque ingredi percipiuntur. 4) Dolor sentitur in spina dorsi inter scapulas. 5) Jungitur plerumque anxius vomendi conatus, mox inanis, mox cum ipso vomitu stipatus; 6) haud rara occurrit nausea, nec 7) infrequens ructuum molesta explosio; & denique 8) sæpissime mucii limpidi per os reiectio accedit, ab ipsa vomitione penitus distinguenda.

§. V.

Hæc quo elucescant clarius, operæ erit pretium, iisdem adhuc paululum immorari symptomatibus; quorum quædam adeo sunt comparata, ut ex aliis quoque causis sæpenumero originem trahant, & hinc penitiori indigeant explicatione. Primum ergo symptoma, de quo fortiori gulæ spasmo adfecti conqueruntur, est ipse sensus constrictiois ac subsistentiæ cujusdam aliment-

mentorū in ipso canale; qua illa in ipsum ventriculi cavum penetrare fere nequeunt, & majori præcipue quantitate devorata ipsum onerant œsophagum ac adeo replent, ut inverso motu illius peristaltico, qui naturaliter deorsum tendit, per fauces iterum repellantur ac ore rursus reddantur. Hinc in eo casu, ubi hoc urget symptoma, semper fixa ac tonica in uno quodam gulæ loco est constrictio; quæ quo major existit atque pertinacior, eo minus transmittit assunita; ut ergo in aprico posita sit ratio, quare hic subsistant cibi atque coacervati per superiora rejiciantur. Exinde quoque facile colligi poterit, cur potulenta ac liquida facilius transire queant, quorum descensus non ea indiget cavitatis amplitudine, quam quidem solidiora exposcunt. Neque tamen minus horum etiam, si validior fuerit constrictio, transitus denegari solet; quemadmodum id patet ex casu *ab AMATO LVSITANO Cent. VI. curat. 49.* allegato, quo ipsa aqua ad ventriculi cavum haud potuit derivari.

§. VI.

Verum enim vero sunt quædam præter spasmum adhuc causæ, quæ solidis omnem descensum denegant, fluidis omnino concedunt. Ad harum censum pertinent frustum cibi solidioris, carnis &c. intra œsophagi canalem impactum; cujus casus notabiliter allegatur in *Excell. D. PRÆS. med. consult. Tom. I. Dec. V. Cas. IV. p. 235.* plures legere licet apud *FORESTVM Lib. XV. obs. 28. p. 148.* dein tumores, excrescentiæ, fungi, verrucæ in canale œsophagi exorientes; *conf. A. N. C. dec. I. anno 4. obs. 47. dec. 2. ann. 8. obs. 96.* non minus glandulæ dorsales circa quintam dorli vertebram œsophago adnatæ in

B

præ-

præternaturalem elevatæ tumorem, quemadmodum & VERHEYEN *anat. Cap. X. de œsophago* & HEISTERVS *comp. anat. pag. 184. num. 389.* observarunt &c. Quum igitur utraque ratione hoc urget symptoma, ut solidiora alimenta subsistant, & evomantur, liquida liberius transeant; dispiciendum erit, an dentur signa, quæ qualis subsit causa, clarius significant. Jam ergo deprehendemus, quod si spasmo hoc symptoma debeat natales, non solum quædam adhuc urgeant molestiæ, quæ spasmis in genere sunt communes, ut extremorum refrigerationes, rigores; imi ventris stricturæ, urinæ pallidæ &c. verum etiam ipsum illud symptoma sæpenumero intervalla habeat: quæ omnia ab œsophagi per rem præternaturalem obstructione aliena sunt. At vero haud raro & hæc signa abesse deprehenduntur; & sic medicum decipi facillime continget. Ubicunque in superiori magis parte gula est obrurata; sæpius candela cerea ipsi intrusa, aut infrumentum ab HILDANO *Cent. 1. obs. 36.* depictum fraudem detegit. Si vero potius inferiori regioni inhaereat vitium; magis anceps videtur diagnosi.

§. VII.

Hinc si penitius inspiciamus morborum historias; forsitan binæ in Excell. PRÆSIDIS *med. consult.* repertundæ, quarum prima spasmum gulæ inferioris, altera ejusdem obrurationem a frusto carneo exhibet, distinctam nobis suppeditabunt cognitionem. Prior legitur *med. consult. Tom. III. dec. III. casu VII.* ubi pag. 146. hæc exstant verba: Der spasmus œsophagi erhellet daraus, daß der Herr Patient ein Drücken in Rücken und unter denen Schultern empfindet, und daß er das kalte Bier und Getränke nicht hinterbrin-

terbringen kan, da es denn scheint, als wenn alles oben zuge-
 schüret wäre; Das warne aber kan er gar wohl hinterbrin-
 gen zc. *Contra vero altera reperitur in Tom. I. Dec. V. cas.*
IV. ubi nec dolorum intra scapulas urgentium mentio in-
feribitur; sed pag. 235. simpliciter recensetur: Biswei-
sen fühlet er, daß sonderlich das Geträncke in den Magen käme,
und er solches nicht wieder herausbrechen dürffe zc. Ex hisce
momentis adpareere existimo, quænam signa subsistenti-
am alimentorum in œsophago a spasmo illius productam
ab illa distinguant, quæ obturationi illius debetur. Nam-
que si præter symptomatum spasmi communium præ-
sentiani, ciborum in gula moram, & dolor inter scapulas,
& liberior potuum calidorum transitus comitentur; tum
ferè certissimum est, gulæ constrictionem peccare: ubi-
cunq; vero & dorsum a dolore immune, & potulenta
eum frigida tum calida absque discrimine ingrediuntur
ventriculum, solida minime; tunc frustum quoddam
aut tumorem gulæ inharere, & cibis viam præcludere
verò videtur simillimum. Unde autem dorli dolor, &
calidorum faciliior descensus? Ratio utriusque sympto-
matis in aprico est. Gula enim juxta colli dorlique
vertebras a faucibus descendit, iisque variis ligamentis
firmiter connectitur: quid ergo mirum, si illa contracta
dolor ad membranas dorli vertebrae cingentes propage-
tur, iisque molestum simul inferat sensum. Huc quo-
que pertinere videntur, quæ FORESTVS Lib. XV. obs. XXXI.
schol. pag. 152. dicit: Omnis œsophagi dolor in spinam dorli in-
cumbit; in quam gula quoque reclinat & adhærescit. Deinde
verò omne frigus nervis inimicum esse, eorumque & ex-

citare & adaugere distentionem, quotidiana comprobatur experientia; neque minus justo calidiora eundem effectum præstare observatio docet: hinc si in *Med. Consult. Tom. VIII. dec. IV. casu V.* recensetur casus de ægro medra nocte accessione apoplexiæ spasmodicæ correpto, ab eaque sponte liberato; manè vero post assumptum potum Thebois in eandem subito relapso ægritudinem; haud immerito additur, hunc potum fuisse *justo calidiorum*. Quemadmodum autem cum frigida tum calidiora spasmi nocent; ita potulenta justo calore teporeque hausta in iis sopiendis atque mitigandis præstantissima pollere efficacia, vel ex nostro morbo adparet, in quo iis liberior in ventriculum conceditur transitus.

§. VIII.
Ne vero justo simus prolixiores, ad reliquorum signorum expliationem progrediamur, quæ inter potissima sunt anxius vomendi conatus, vomitus, nausea, ructus, mucique limpidi rejectio. Nascuntur equidem hæc omnia pariter in spasmodica œsophagi constrictione, non autem tali, qualis symptomatibus antea citatis originem dedit: sed ut more scholis recepto, loquar, ex motu œsophagi peristaltico inverso, aucto plus minus per integrum canalem continuato suos mutuatur natales; quæ demum inversio ab eo loco incipere videtur, cui pertinax inhaeret constrictio priorum causa symptomatum. Scilicet in more naturæ positum esse, & vi structuræ contingere debere observatur, ut ea, quæ in œsophago, ventriculo, & intestinorum volumine continentur, per assiduam earum partium peristalsin deorsum propellantur: quod si vero expellendis in hisce canalibus hærentibus quodam loco obex

obex fuerit positus, tum hæc deorsum naturaliter tendens peristaltis inverti solet, & contenta sursum per eam iterum expellereprehenditur viam, qua fuerunt ingressa. Hæc observamus in hypochondriacis, ubi constrictis spasmis inferioribus intestinis flatus ad superiora regurgitant, & ructuum forma eructantur: hæc animadvertimus in morbo ileo, ex quacunque causa enato, ubi præpeditis in intestinis viis stercorea etiam per vomitionem rejiciuntur: hæc deprehendimus in dextri ventriculi orificii, quod pylorum dicunt, obturatione, ubi quacunque assumta, cathartica licet, per os redduntur; teste casu a KERKRINGIO *Spicil. anat. obs. 1. pag. 1. seq.* de numero pylorum obstruente allegato: hæc demique & in nostro casu docemur. Quod si enim gula parte inferiori constricta nihil ad ventriculum dimittat; necessarium est, ut assumta in tubo hoc cibali hæreant, subsistant, & coærcervata per inversam peristaltin prævia primum inani convulsione, nausea &c. per superiora rejiciantur. Hinc quoque est, ut hæc inversa convulsio per intervalla redeat, & si alimenta præsto fuerint, vomitus, si ructus, horum explosio, si mucii congestio, illius rejectio consequantur: si aut nihil adfuerit, aut mucus tenacior, anxia dumtaxat commotio & nausea adfligere observetur. Hisce autem sæpe numero jungi adhuc solet ventriculi ac intestinorum vitium, quod recensitis adhuc plura & atrociora addit symptomata; quorum tamen explicatio ad nos fere haud pertinet. Ad parare potius ex dictis arbitror, ea, quæ §. 4. allegavimus signa, omnia ex gulæ vitio derivari posse; & ubi illa simul sollicitant egrotantem, tum morbus nomen spasmus gulæ *viz. spasmus* mereri videretur.

§. IX.

§. IX.

Completam hanc oesophagi distentionem merito dividere licet in idiopathicam & symptomaticam; quarum illa frequentissime hominibus per omnia sanis evenire, & magis minusve transitoria esse; hæc aliis usque sæpius gravioribus jungi observatur ægritudinibus. Utriusque nimirum causam proximam ac formalem rationem in rigida ac pertinaci gulæ certo quodam loco constrictione, cum reliqui canalis superioris vaga & inversa convulsione stipata sitam esse, ex hætenus explicatis clarissime patebit. Ad hanc vero in idiopathica excitandam tanquam occasionales causæ animi graviores commotiones deprehenduntur efficacissima. Vefanus amor, lascivæque cupidines, tanquam leviores corporis convulsiones quin ad has constrictiones disponere valeant, nullus dubitavit: unde recte Plautianus ille adolescens: *factor, inquit, crucior, agitor, stimulator, versor in amoris rota miser, exanimor, feror, differor, distrahor, diripior, ita nullam mentem, animum habeo; ubi sum, ibi non sum, ubi non sum, ibi est animus.* Constat enim ex dulci hoc veneno non solum uterinas excitari suffocationes, quales casus refert FORESTVS Lib. x. obs. 30. verum etiam ipsas lethales induci strangulationes; quemadmodum PLATERVS obs. lib. 1. p. 171. *de rustico sano robustoque, ex coitu semper in lethalem sere delapso suffocationem, eaq; tandem sub ipso hoc venereo actu subito extincto refert.* Longe vero luculentius, & quotidiana experientia magis obvium exemplum habemus in iracundia atque fastidio, maxime sub ipsa alimentorum ingurgitatione accidentibus. Hæc enim binæ mentis commotiones non solum ipsam deglutitionem solent impedire, sicuti diff. de spas-

mis

mis pharyngis expositum legitur: verum etiam ipsum alimentorum per gulam descensum remorari valent, ut hinc querelas audiveris: der Bissen ist mir im Halße stecken blieben.

§. X.

Quod si excandescantiam intueamur, nihil deprehendemus frequentius, quam quod his, qui sub pastu ira exarserunt, bolus in gula obhaereat, ac saepe numero vomitu reddatur. Nec cognita difficilis est ratio; siquidem hunc animi motum mox totius corporis, mox oesophagi, ventriculique, stricturem insequi, notissimum est. Contra vero fastidio paulo major debetur animadversio, quam hic loci paucissimis suppeditare eo minus alienum iudicamus, quo magis videtur impossibile, ut fastidium absque spasmo gula concipiatur. Illud itaque, germanico vocabulo proprie den Oefel denotans, ad mentis affectus referendum esse, extra omne verari credo dubium: quum vero omnem animi commotionem quidam corporis motus insequatur, necessarium est, ut perscrutemur, quæ machinæ mutatio fastidium excipiat. Quamobrem si illius effectus consideramus observatio docebit, sub fastidio 1) menti ideam rei alicuius ingrata suboriri, 2) eiusque averfationem, 3) hanc insequi vel deglutitionis impedimentum, ut dicant: Sie möchten fauen, wie sie wollen, sie könten es nicht hinterbringen. 4) vel assumtorum in oesophago subsistentiam, & stricture sensationem, quam exprimunt: es stehe ihnen auf der Brust, und drücke sie so; 5) deinde jungi nauseam, quam significant: es wird mir so übel, so weichlich und bang ums Herz; 6) haud raro accedere vomitum, & 7) ipsam animi defectionem. Ex hisce adparebit, sub omni fastidio. (de alimentis vero jam intelligo) adesse

adesse spasmodum & ventriculi & œsophagi; & quicumque horum symptomatum explicationem ex infra dicendis, & jam dictis cognoverit, haud sane in dubium vocabitur, quia fastidium sit adversa rei alicuius ingrata idea cum spasmo œsophagi atque ventriculi conjuncta. Hinc quoque elucescit, quam inane sæpenumero illius sit fundamentum, & quantam imaginatio atque sensibilitas in illud habeat efficaciam, adeo ut quo sensibilius subiectum, eo frequentius fastidium, & quo frequentior ac pertinacior imaginatio, eo deterior esse deprehendatur averfatio. Omne vero fastidium est vel nativum, aut ex parentum hæreditaria dispositione, aut matris gravidæ imaginatione propagatum, quo quis alimentum quoddam aut medicamentum, communi usui satis idoneum adeo semper averfatur, ut illo assumto, conspecto, aut odore audituque percepto subito nauseare incipiat, quod ad idiosyncrasias pertinet: vel adventitium, quod variis inducitur ex causis. Mox enim merum præiudicium, vel falsa subest imaginatio; mox alimenta immunda sordidaque, mox nimis pingua huc facere observantur; mox etiam primarum viarum laburra acris ac viscida ad hanc mentis commotionem disponere solet: quæ amplius persequi instituti ratio prohibet. Id saltem ex his parere existimo, quod re vera essentialis fastidium & nauseam intercedat differentia; maxime si huius indoles ex §. 15. cognoscetur.

§. XI.

Ad hos pertinaces œsophagi spasmos cum insigni averfatione stipatas sola sæpius imaginatio disponere solet. Notabilis est observatio, quæ in ACT. NAT. CIV. Cent.

VII.

VII. *obs. 61. pag. 125.* legitur, quod mulier quædam per omnia sana atque robusta, nec hysterice nec spasmodicis afflictionibus obnoxia omnis quidem generis & esculenta & potulenta absque ulla difficultate assumere valuerit; simulac vero hostiam capere vellet, non solum ab ea insigniter abhorruerit; verum etiam, quamvis summa vi intrusa atque deglutita fuerit, eandem tamen in ventriculo haud pertingentem subito iterum vomitu reddiderit, ac inde male habuerit. Nec dissimilis casus in iisdem A. N. C. *dec. III. anno I. obs. 79.* exstat de viro, qui ex nimio Tabaci usu deglutitionis ac descensus ciborum illud incurrit impedimentum, quod pro imaginationis ratione mox levius, mox gravius fuit. Præterea vera ad idiopathicum gulæ spasmus conferre possunt medicamina ac assumpta acria, ac plane venenosa: quæ vellicando hæc nervosas ac musculosas partes, earum constrictionem inducunt. Curiosum quoque est, nonnunquam sanguifugas potu assumptas inhaerere œsophago, eiusque non solum stricturas & nauseam, verum etiam graves excitare cardialgias: *de quo RHASES Lib. 9. ad Almanz. C. 56. mentem facit, & RHODIVS obs. Cent. 2. obs. 72. elegantem allegat casum.* Idem ab aliis quoque insectis œsophagum irrepantibus contingere observationes docent: sic illud evenisse a *lucertis GESNERVS Lib. 2. hist. animal. cap. de lucertis; a pediculis HEVRNIVS de morbis capitis cap. 7. ab anguilla viva deglutita PLATERVSL. 2. obs. &c.* pronunciant.

§. XII.

Non excurremus in omnes causas, quæ idiopathicam hancce stricturam excitare valent; neque vero silentio præmittendam esse illam duximus, quæ ex humo-

C

rum

rum vitalium aut visciditate ac spissitudine aut impuritate & acrimonia suos mutuatur natales. Quod si enim ex universali humorum dyserasia liquor ille lymphaticus, quem tot glandulae oesophagi superius descriptae secerant, simul quadam vel spissitudine imbuatur vel acrimonia; vix fieri potest, quin nervosas atque musculosas gulae tunicas adficiat, stimulet, & ad violentas proritet stricturas. Quorum fere pertinere videtur exemplum a WEPFERO *obs. med. pract. obs. 117. p. 531.* recensitum, quod viro cuidam septuagenario assumta in medio quasi perstiterint oesophago, & eousque adfixerint, donec vomitu fuerint reddita. Pari ratione lordes ac cruditates primarum viarum acidae, viscidae, biliosae &c. molestas oesophagi constrictiones excitare valent; & semet produnt ructibus, appetitus prostratione, oris amaritie &c. Quod si enim talis saburra in ventriculo aut intestinis stabulans has partes stimulet; haud sane mirum, si hae vellicationes vi consensus, quem gula per tunicam nervaeam cum ventriculo habet, ad ipsam ascendant gulam. Hujus cum elegans atque huc apprime quadrans exemplum Illustris Praefes nobiscum communicavit; haud alienum erit illud brevissime allegare.

§. XIII.

Nimirum foemina XXXI. annorum, pallido vultu ac strictiori habitu praedita, nullisque fere praeter chlorosin vitii obnoxia, ante tres annos primum gravida de capitis doloribus, praecordiorum angustiis & pedum tumoribus conquesta fuit; quorum symptomatum priora duplici venae sectione, hoc sola pedum ligatura debellavit. Dein altera vice gravida, iisdem afflicta molestiis, iisdemque libe-

liberata remediis, feliciter superavit partum, lochiusque
rite succedentibus per decem abhinc septimanas ab omni
morbo vixit immunis. His elapsis accessere œsophagi
distentiones, quibus primum semel bisve duntaxat qua-
vis hebdomade, & quidem post deglutitum ultimum bo-
lum alimenta in gula hæere videbantur, & multo demum
potu ad ventriculum deprimi debebant. Sed aucta paula-
tim est hæc molestia, & sub singulis semet exserere cœpit
epulis, adeo, ut solidis vesci nequiverit, nec nisi liqui-
da assumere potuerit: quin linctibus, gargarismatibus,
aliisque medicinis frustra adhibitis res tandem eo perve-
nit, ut misera nihil plane, nisi calidam cerevisiam deglu-
tire valuerit. Videbatur etenim ipsi tuberculum quod-
dam fauces obsidere, ac ciborum descensum remorari:
quod tamen & per intervalla tantummodo percepit, & non
codem semper sensit loco, dum mox in pharynge, mox in
media, mox infima œsophagi regione hæere observaba-
tur. Juncti simul erant ructus, qui tamen ex ventriculo
ascendentes, & ad hoc pertingentes sic dictum tubercu-
lum statim recidebant, neque eructari poterant; & deni-
que assidua vexabat nausea. Accitus medicus spasimum
subesse ratus propinavit interne lavantem potiunculam,
& cremorem hordei cum oleo amygdalarum dulcium
potari iussit; externe cataplasma emolliens atque discuti-
ens, & linimentum ex balsamo vitæ Hoffmanni & spiri-
tu vini adplicuit. Nec irritus horum fuit effectus: si-
quidem non solum omnibus liquidis liberum reddebatur
iter; verum etiam, postquam absque ulla tussi insignis vi-
scidæ pituitæ copia vomitu excernebatur, & tuberculi
sensatio, & nausea & ructuum molestia evanescebant.

Non minus vero solidiores cibi adhuc subsistebant; & demum molesta œsophagi constrictio iterum accedebat; cuius ægra adeo est conscia, ut non solum clarissime sentire possit, num œsophagus constrictus, an relaxatus sit; sed quoque evidenter percipiat, ipsum post assumptos tepidiores potus relaxari: es kommt ihr vor, als wenn sich eine Kugel auflöset. Et hæc adstrictio cum copiosissima mucii viscerosi exsoreatione, oris perpetua amaritie, & colli dorlique inigni dolore pertinacissime in hæsit; donec ab illustri PRÆSIDE per aquas Sedlicenses, Egranas, ac balsamum vitæ fuerit debellata.

§. XIV.

Sed transeamus ad symptomaticum gulæ spasmus; quem non solum certo respectu ab intestinorum atque ventriculi cruditatibus deri are possumus; verum etiam a vermium colluvie aut lumbricis, aliisque insectis vel intra intestinorum canalem, vel ventriculum hospitantibus excitari deprehendimus; de quibus conf. HERCVLES SAXONIA *prælect. pract. Part. II. cap. 7. §. 4.* & HENRICVS ab HEER *obs. 16.* Sic quoque de lacte concreto in ventriculo nausæ ac cardialgiæ causa vid. FORESTVS *Lib. XVIII. obs. 13.* Frequentissime autem hoc symptoma sollicitare solet viros hypochondriacos, fœminasque hystericas; maxime si sanguinea vel per hæmorrhoides vel uterum excretiones aut impeditæ fuerint aut plane suppressæ; qualis ille casus est, quem in *Exc. PRÆS. med. co. sult. Tom. III. dec. III. cap. VII.* relatum legimus. Hæc in hisce casibus gulæ constrictio natales suos debet cruoris in illa stagnationi; quæ ob humores, vi spasmorum, quæ inferiores & extimas regiones occupant, sursum

com-

compulsos in vasis œsophagi contingit, & maxime si impuri simul exstiterint succi, fibras nerveas vellicat atque stimulat. Neque minus multis aliis præsertim spasmodicis affectibus œsophagi spasmus jungi potest: id quod, si opus foret, multis confirmari posset observationibus. Non autem solum chronicos comitatur morbos, verum etiam acutos, & sæpenumero malignos; in quibus homines hoc symptoma exprimunt: Es stecke ihnen im Halse und wolle nicht hinunter.

§. XV.

Ex his adparere credo, quæ sit indoles eorum gulæ spasmorum, quos, cum omnia §. 4. recensita symptomata secum vehant, §. 9. completos vocavi. Verum enim vero restant adhuc quædam œsophagi molestia, quæ licet haud omnibus illis symptomatibus sint separæ, ad spasmorum tamen censum referendæ sunt. Has inter principem fere locum occupat nausea, vocabulo des *Uebelweyns* optime exprimenda; quæ licet acutissima cum vomitu ac cardialgia gaudeat communiõne, re tamen vera peculiarem constituit ægritudinem. Quandoquocunque enim motus ventriculi & intestinorum peristalticus a pyloro potissimum, vel etiam sæpenumero duodeno usque ad os ventriculi superius inversus & præternaturaliter ausus est, eoque simul faburra inprimis viis contenta per superiora rejicitur, audit vomitus; si vero eodem motu inferiori halituosa eliditur materia, dicitur ructus: quod si vero stomachus, qui græcis *ναγδία* audit, spasmodica detineatur constrictione, quæ ob partem valde nerveam & anxietates præcordiorum inducit; appellatur affectus cardialgia, nec non *grosse Herzens-Angst*. Quando deni-

que hic peristalticus motus in ipso œsophago præternaturaliter intenditur, tunc audit nausea, die Albeſteit; quæ ideo juxta *Excell. PRÆS. diff. de morbis œsophagi* §. 9. nihil est, nisi levior convulsio œsophagi. Hi dictarum partium spasmi si vel leviores sint, ac expellendis contentis minus sufficientes; vel orificium ventriculi superius at-
tissime constrictum, nihil transmittat, & nihilominus gula convellatur; tunc exurgit inanis vomendi conatus, seu ut ita loquar, vomituritio, das Würgen. Hæc licet nausea tantum non semper sit stipata; ab ea tamen ita differt, ut nausea levior, vomituritio vehementior spasmi œsophagi sit gradus.

§. XVI

Ipsa nausea sub variis morbis tanquam molestum sociari solet symptoma; ut taceam illam, quæ sub fastidio idiopathice contingit. Causam agnoscit occasionalem omne id, quod vel ipsum œsophagum, vel tunicam ipsius nervicam in ventriculum prolongatam ibidem vellicare potest; ex quo hæc constrictio per consensum ad gulam propagatur. Sic deprehendes 1) nauseam plerumque nunciam esse insequentis vomitus; 2) omnem vomendi conatum ac cardialgiam comitari; 3) absque iis cum frequenti mucilimpidi, qui nihil nisi lymphalis ros ex glandulis œsophagi secretus est, rejectione sæpius occurrere, & plerumque vermium in primis viis hospitantium colluviem indicare; 4) haud raro alias primarum viarum cruditates consequi; quæ cum jejuno ventriculo sint acriores, magisque stimulent, tum quoque majorem pariunt nauseam; cum autem assumtis quibuscumque contemperetur paululum hæc acrimonia, exinde quoque depelli observatur

vatur nausea: 5) præcedere quoque solere graviores capi-
tis affectus, apoplexias, vertigines, animi deliquia &c. ma-
xime si per consensum ex ventriculo originem suam mu-
tuantur; ex quo quandoque veluti aura quædam ad caput
adspirare deprehenditur; ut ideo plerumque ante horum
morborum accessionem querelas audias: Es wird mir eis
einmahl so übel; & tum: mir wird so grün und gelb vor den
Augen, & tum attoniti quasi concidunt, sensuumque pri-
vantur exercitiis. 6) ex eodem fundamento nausea solici-
tat, hypochondriacis, hysteris, aliisque morbis, quorum
fundamentum primarum viarum cruditates existunt, la-
borantes. 7) Denique in principio malignarum febrium
accedere plerumque solet nausea: hinc ex LINDANO
ETTMVLLERVS *Coll. Pract. Part. I. pag. 320.* in morbo-
rum malignorum strage nauseam præter manifestam ali-
quam causam ortam pro certo suscepti maligni contagii
signo deprædicat; qua correpti effantur: Sie wüßten nicht
wie ihnen sey, es wäre ihnen so übel und so bange ums Herz. E-
gregia sane observatio, quæ si ab omnibus rite intelligere-
tur, forsan plures maligni morbi adhuc in prima herba era-
dicari possent: quum enim extra omne sit dubium, conta-
gium malignum sæpè numero per œsophagum in corpus
irreperere; facile liquet, quod illud superiori ventriculi o-
rificio & œsophago inhaerens & nauseam & cardialgiam
excitare valeat.

§. XVII.

Præter hætenus dicta spasmus gulæ quoque occurrit
in ipso vomitu; ut adeo recte Excell. PRÆSES in cit. *diff.*
de morbis œsophagi §. 9. pag. 13. nisi œsophagus, inquit, suavitè

one & motu proprio ejectionem humorum e ventriculo in vomitu secundaret, fieri nulla ratione posset, ut tanta cum celeritate & impetu per superiora ingens sepe humorum copia ex ventriculo, in intestinis exturbaretur. Idem sentiendum est de ructibus, quorum sane explosio absque concurrente œsophagi strictura nulla ratione absolvi posset. Hinc quoque in ipso singultu œsophagi contingit spasmus; quo fit, ut aër in ventriculo & ipso canale gulæ contentus magna vi ac celeritate sursum propellatur, & in fornice palati, tanquam osseo cavo, ad edendum sonitum (per omnia matheosos principia) maxime idoneo, sonitum illum singultuosum producat. Tantis ergo tamque variis modis œsophagus spasmis est obnoxius; de quibus id unicum adhuc monendum est, quod sub completa gulæ distentione (§. 4. & 9.) constrictio ipsa nitatur spiralem potissimum fibrarum tunicæ carnosæ rigida constrictione; sub nausea vero aliisque spasmis & longitudinales & orbiculares fibræ alternis vicibus præternaturaliter convellantur.

§. XVIII.

Sufficiant hæc de spasmis gulæ inferioris & nausea; accedamus ad prognosin, & curandi methodum subnectamus. Hi itaque spasmi, si ex iracundia inter ipsas epulas fuerint provocati, haud insuper omnino habendi sunt; quoniam facillime bilis commotio simul inducitur, & cholerae, febribusque biliosis fundamentum suppeditare potest. Quæ vero œsophagi constrictiones malo hypochondriaco, hysterico, generis nervosi debilitati ac humorum universali dyscrasia natales suos debent; satis chronicum constituunt malum, multisque molestiis stipatum.

patum. Has inter invitam illam a cibis solidioribus ab-
stinentiam duntaxat commemorabo: quid vero inde?
Ventriculus in eam perverfam consuetudinem deduci
potest, ut quamvis debellatur ea constrictio, nihilote-
nius omnes solidos cibos, quia denique ipsos liquidos
respuat, ac per vomitum reddat: inde demum tabida
corporis consumptio, cachexia, hectica ac ipsa immi-
ner mors. Unde vero perversa hæc consuetudo indu-
citur ventriculo. Anne forsan animo impressa fuit ad-
versa solidiorum ciborum idea? Haud opus erit hæc
caussa, cum ipsa corporis structura mechanicam
suppeditet atque materialem; quam ex KERCRIN-
GIO huc referemus: Ille enim postquam *Spicileg. anat.*
obs. LXXX. pag. 155. casum recensuit de femina, quæ
post superatum morbum acutum ex nimia a solidis
abstinentia co redacta fuit, ut nec solida denique nec
fluida acciperet ventriculus; sed omnia removeret; &
hinc misera tabe extingueretur: causam huius mo-
menti in pyloro collocat; quem diuturna hæc abstinen-
tia angustiore semper redditum, tandem fere coaluisse
perhibet. Nec quoq; hæc ratio veritati videtur contraria;
quæ utinam pluribus observationibus ac cadaverum se-
ctionibus practicis magis ad sensus reduceretur.

§. XIX.

Quæ œsophagi constrictio ex pertinaci imaginati-
one oritur; pertinax quoque malum & vix curabile
constituit: nec minus periculum minatur insequutu-
re inflammationis, quæ vel icibus, vel venenis, vel
infectis allumtis deberur.

D

agic

flagit curationem, quæ primarum viarum nimia per viscidas, impurasque sordes iniquatione nititur: quippe quas plerumque universæ humorum massæ dyscrasia fovete solet, difficillime extirpanda. Eandem morbi vetustatem prænunciat gulæ spasmus symptomatice hypochondriaco atque hysterico malo superveniens. At vero nausea malignis in principio accedens, naturæ robur indicat; in peste autem maxime perniciofa existit teste FORESTO *Lib. XVIII. obs. 14. Schol.* Qui denique gulam sub vomitu aut singultu occupat spasmus; idem cum hisce morbis habet prælagium. *Conf. diss. nuper sub Illustri PRÆSIDE habita de singultu atque de vomitu.*

§. XX.

Horum denique vitiorum curationem aggressurum, duo potissimum momenta respicere oportet, nimirum ut partim causas occasionales removeat, partim ipsam constrictionem sopiat, ac affectas partes roboret. Hisce scopis obtinendis, in spasmo gulæ completo chronico maxima spes in recta ac pertinaci viæ ratione sita est, quippe qua in morbis diuturnis, spasmodicisque expugnandis nihil est præstantius, nihilque fructuosius. Hanc eo magis observare oportet, ubicunque sordes primarum viarum in culpa sunt. Magna præcipue vis in potu sita est, qui nec spirituosus, nec cerevisiarius, nec vinosus esse debet; magis inservient decocta ex scorzonera, cichoreo, cinamomo &c. parata. Deinde vero si excretionum sanguinearum imminutio aut suppressio ansam nostro malo dederit:

derit: eo potissimum respiciendum est, ut hæ revo-
centur; quod vel congrua sanguinis missione, vel al-
vi leniori purgatione per pilulas balsmicas, vel aliis
medicinis impetrari poterit. Ipsi spasmo opponendæ
sunt interne medicinæ antispasmodicæ, relaxantes at-
que anodynæ: quas inter commendamus oleum amyg-
dalarum dulcium, cum spermate ceti, cremoreni hor-
dei, juscula avenacea, pulveres antispasmodicos cum
binis camphoræ granis permixtos, essentiam castorei,
spiritum nitri dulcem, & instar omnium liquorem a-
nodynum mineralem cum essentia castorei, vel spiritu
nitri dulci, & oleis fœniculi, chamomillæ macis &c.
maritatum.

§. XXI.

Inter externa adminicula haud ludetur opera, si
hæ superiorum partium stricturæ ad inferiora deri-
ventur pediluvii blandioribus ac tepidis, quæ ex aqua
fluviali, furfuribus tritici, atque chamæmeli floribus
parata, vespertino potissimum in usum trahi possunt
tempore. Dein quoque præstantissimæ sunt inunctio-
nes cum paregoricis vel nervinis oleis, quibus tamèn
omnibus palmam videtur præripere balsamus vitæ
Hoffmanni. De his vero externis remediis tenendum,
quod non pectori aut præcordiis, sed potius spinæ
dorsi adplicanda sint; id quod JOH. LANGIVS *Epist.
med. P. II. ep. 43. p. 178. Sc. ex Aërio, Galeno & experien-
tia demonstrat.* Néc enim refragatur ratio: Siqui-
dem œsophagus immediate connectitur cum spina dorsi;
hinc eo magis vis remedium ad illum penetrabit,

D 2

quam

quam si præcordiis admota fuerint. Idem quoque balsamus vitæ paucis guttis saccharo exceptus & deglutitus non minorem pollicetur opem.

§. XXII.

Quod si autem vel universæ humorum massæ dyscrasia, vel maxime primarum viarum colluvies acris, viscida, biliosa &c. diuturno gulæ spasmo viam straverit; earum impuritarum & correctioni & evacuationi omnis opera navanda est. Hinc viscidæ sordes incidentibus, resolventibus, digestivis; biliosæ & acidæ contemperantibus, absorbentibus, & dein blandis evacuantibus, mannatis, rhabarbarinis, aut pilulis balsamicis oppugnandæ sunt. Quum autem valde pertinax ac diuturna hæc deprehendatur cûratio: nihil in hisce casibus aquis medicatis erit præstantius: quas inter Sedlicentes amaræ per quatuor circiter dies potatæ, hisque subjunctæ Egranæ maximam merentur laudem. Quandocunque adstrictio illa tanta fuerit, ut nihil alimentorum transmittat, & diu inhærescat; tunc ne contabescant ægri, injiciendi sunt clysteres lactei aliique nutrientes per anum; de quibus conf. LANGIVS *epist. med. L. I. epist. 80. p. 361.*

§. XXIII.

Sæpius vehementior excandescencia inter ipsum partum non solum gulæ spasmodum infert, verum etiam bilis inventriculum & intestina effusionem producit. Hoc in casu bilis est contemperanda, ne corrosivam ac
vene-

venenosam indolem acquirat, & dein blandis cholagogis, aut opportunis vomitoriis exturbanda. Quando-
cunque autem pertinacissima alicujus cibi averfatio, il-
lius assumptionem prohibet; tunc sane, materialibus im-
pedimentis remotis nulla in remedii spes collocanda:
sed si ulla salus expectanda, in firmo animi proposito, & sa-
pius repetita adversæ rei devoratione quærenda est, ut vi-
frangatur consuetudo. Quod si vero acriora assumta, vel
ipsa venena œsophagum adstricturas proritaverint; eis
illico opponenda mucilaginosa, oleosa ac maxime lacti-
cinia, ut vis veneni obtundatur; & denique tempesti-
va vomitoria: quæ non minus efficacia quandoque
reperiuntur in expellendis iterum insectis, quæ gulam
irreperunt. Speciatim contra hircines devoratas
FORESTVS *Lib. XI. obs. 30.* commendat aquam gelidam
copiose haustam.

§. XXIV.

Nausea, quæ ab acris, viscidis, acidis primarum
viarum fordibus originem ducit, eandem exigit curati-
onem, quam §. 22. suppeditavimus. Egregiam insuper
hic præstant utilitatem infusa ex herbis & radicibus in-
cidentibus, resolventibus ac aromaticis parata; quibus
preparata faburra vel vomitoriis vel purgantibus, pro-
ut circumstantiæ permittent, eliminanda est. Maxime
in nausea cum oris amaritie stipata commendat GA-
BELCHOVERVS *Cent. I. cur. 14.* radicem armoracia
cum vino Rhenano infusam, & omni mane haustam.
Si ab assumpto fetido, sordidoque cibo nausea surrexerit;
convenit masticatio corticum citri aut aurantio-

rum, aut vini generosi haustus. Quodcumque denique inter grassantes febres malignas quidam citra manifestam causam v. g. nimiam ingluviem nausea corripitur; tum statim lene vomitorium v. g. ex radicis hipeacuanhæ granis XV. aut scrupulo uno exhibere oportet: quo sæpenumero fit, ut contagio maligno, adhuc inventriculo hospitante exturbato, aut ipsa prævertatur febris, aut saltem in suo decursu mitior reddatur atque benignior.

§. XXV.

Qui denique spasmi œsophagi aliis morbis tanquam molesta junguntur symptomata: non peculiari indigent curatione, sed debellato morbo primario sponte evanescent. Quicumque vero hocce morborum genere semel correptus, ab ulteriore illius accessione se præservare cupit; is ex recta sex rerum non naturalium observatione suam felicissime obtinebit

FINEM.

NOBI-

NOBILISSIMO
DOMINO CANDIDATO

PRÆSES.

Duo jam ultra triginta præterlapsi sunt
anni, ex quo honoratissimus Tuus Pa-
rens, celeberrimi apud Vratislavienses
nominis Medicus, & inaugurale suum
meo sub præsidio defendit specimen, & me Promotore
doctoralia adeptus est jura atque privilegia. Quem
vero ob solidiores in medendi arte profectus, pariter ac
erectam, quam semper ostendit, atq; integerrimam men-
tem, uti semper amavi ego & magni feci: ita nec pa-
rum sentio voluptatis, cum Te Paternæ virtutis ac do-
ctrinae optimum heredem & agnoscere, & ex cathedra,
doctorali titulo ornare mihi liceat. Quod quidem ceu
singulare summi Numinis, cui & vitam & vigorem
meum debeo, venerans beneficium, non possum, quin
de egregiis Tuis, quæ sub ductu celeberrimorum Vi-
rorum in Lipsiensi Academia, per triennium haud sine
laude

laude posuisti, medicis fundamentis & Patri Tuo &
Tibi ex animo gratuler. Dignus es Tuo Patre, nec
Pater Te indignus, quippe qui cura ac fidei sue exo-
ptatissima in Te nanciscitur pramia. Cui & ipse ex
Tua industria multa bonorum ac voluptatis genera
augurari nullus dubito. Tu modo perge fideliter in-
sistendo patriis vestigiis, conamina Tua in Dei hono-
rem & proximi emolumentum studiose dirigere. Ita
sane fiet, ut nec Patronis, nec opibus destitutus salu-
berrimum Patriæ Tuæ fias ornamentum pariter ac ad-
jumentum. Caterum a me, quamdiu per Deigratiam
superstes fuero, propensum tuis studiis & commodis
inseerviendi animum, Tibi polliceri poteris sem-
per. Vale, ac res Tuas age feliciter.

Dab. Hal. d. 7. Octobr. 1733.

Uf 1696

ULB Halle

003 132 080

3

ff

Nur für den Lesesaal

DISSERTATIO IN AVGVRALIS MEDICA

DE

SPASMIS GVLÆ INFERIORIS
ET DE NAVSEA

QVAM

CONSENSV

GRATIOSÆ FACVLTATIS MEDICÆ

PRÆSIDE

DN. FRIDERICO HOFFMANNO
ACADEMIÆ ET FACVLTATIS MEDICÆ
SENIORE

PRO DOCTORIS GRADV

PVBLICÆ ERVDITORVM DISQVISIONI
SVBMITTIT

D. *Octobr. Anni MDCCXXXIII.*

AVCTOR

JOHANNES CHRISTIANVS ZWEIGEL
VRATISLAVIENSIS.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ

TYPIS IOHANNIS CHRISTIANI HILLIGERI, ACAD. TYPOR.